

SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL 2017-2018

GBS De Morgenster Hardenberg

Inhoudsopgave.

Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
Typering van de school	4
<i>Visie en identiteit</i>	
<i>Typering van de school</i>	
Kengetallen	6
<i>Inleiding</i>	
<i>Getallen</i>	
Basisondersteuning	7
<i>Inleiding</i>	
<i>Preventieve en curatieve lichte interventies</i>	
<i>Onderwijsondersteuningsstructuur</i>	
<i>Planmatig werken</i>	
<i>Handelingsgericht werken</i>	
<i>Resultaat zelfevaluatie basisondersteuning</i>	
Extra ondersteuning	10
<i>Inleiding</i>	
<i>Leer- en ontwikkelingsondersteuning</i>	
<i>Fysiek medische ondersteuning</i>	
<i>Sociaal-emotioneel en gedragsondersteuning</i>	
<i>Ondersteuning in de thuissituatie</i>	
<i>Aanwezige structurele voorzieningen voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften</i>	
<i>Stimulerende en belemmerende factoren voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften</i>	
Schoolontwikkelambitie	13
<i>Inleiding</i>	
<i>Professionalisering! (nascholing)</i>	

Inleiding.

Schoolondersteuningsprofiel.

Voor u ligt het schoolondersteuningsprofiel (SOP) van GBS de Morgenster te Hardenberg. In het kader van de invoering van de Wet op Passend Onderwijs is iedere school verplicht om per 01-11-2013 een schoolondersteuningsprofiel geformuleerd te hebben.

In dit SOP beschrijven we welke ondersteuning wij als school kunnen bieden aan uw kind. Hiervoor zijn veel gegevens opgenomen die direct en indirect betrekking hebben op de mogelijkheden van onze school. Het gaat bijvoorbeeld om gegevens over de aanwezige deskundigheid in het team, de ruimte die er is om aandacht en tijd te schenken aan de leerlingen, de methodieken en voorzieningen waarover het team beschikt, de kwaliteit van de organisatie, enzovoort. Al deze gegevens worden gebruikt om de ondersteuning die de school kan bieden te beschrijven op twee niveaus:

- *Basisondersteuning*

De basisondersteuning beschrijft het niveau dat van alle scholen uit ons samenwerkingsverband Vaart, Veld en Vecht verwacht wordt. De afspraken over de invulling van de basisondersteuning worden op het niveau van het samenwerkingsverband gemaakt en gelden voor alle scholen in deze regio. De basisondersteuning heeft betrekking op onderwijsinhoudelijke aanpakken en op de kwaliteit van de ondersteuningsprocessen in de school.

- *Extra ondersteuning*

De extra ondersteuning beschrijft de specifieke mogelijkheden van individuele scholen, die verder gaan dan de afspraken die gemaakt zijn over de basisondersteuning. De mogelijkheden van de school worden op hoofdlijn beschreven op twee aspecten.

In de eerste plaats gaat het om onderwijsinhoudelijke interventies zoals bijvoorbeeld het aanbieden van een programma voor sociaal-emotioneel ontwikkeling of voor getalenteerde leerlingen. In de tweede plaats betreft het meer procesmatige en structurele kwaliteiten zoals bijvoorbeeld het gebruiken van een leerlingvolgsysteem en afspraken voor het opstellen van handelingsplannen en groepsplannen.

Hardenberg, oktober 2017
Het team van de Morgenster
Wilco Nijland, directeur

Typering van de school.

Visie en identiteit

De Morgenster is een school die de Bijbel als uitgangspunt neemt. Op onze school willen we God alle eer geven in alles wat we doen. We mogen samen leven vanuit Zijn genade en kinderen opvoeden en onderwijzen. Daarom gaan we ook met alle ouders in gesprek over de identiteit van onze school.

Ieder kind is door God geschapen met een doel, talenten en met unieke eigenschappen. Het is onze taak om de kinderen te helpen die gaven en talenten te ontwikkelen. En daarbij houden we rekening met de onderwijsbehoeften van ieder kind persoonlijk. We doen dat in nauw overleg met u als ouders zodat we samen kunnen werken aan een effectieve persoonlijke ontwikkeling voor ieder kind.

Daarnaast vinden we het heel belangrijk dat uw kind ook leert om zijn/haar gevoelens te uiten. Zo leert een kind zichzelf goed kennen en waarderen. We willen de kinderen graag helpen groeien in zelfvertrouwen, ook voor later.

We zijn een lerende organisatie en zijn op de hoogte van actuele ontwikkelingen binnen het onderwijs. We zien ouders als partners en willen graag samen met ouders zoeken naar de juiste begeleiding voor de kinderen. Zo mogen we een stukje mee wandelen op het levenspad van de kinderen op weg naar een mooie toekomst!

Typering van de school.

De Morgenster maakt deel uit van de VGPO De Oosthoek. Op 1 oktober 2017 bezoeken 68 leerlingen verdeeld over 4 groepen de school. Naast de groepsleerkrachten worden er enkele onderwijsassistenten, een locatiecoördinator, een (V)IB, een conciërge en een administratieve kracht ingezet.

De leerlingen van de school komen voornamelijk uit Baalderveld, een wijk in Hardenberg. De leerlingen wonen, over het algemeen, in stabiele gezinnen, waar niet of nauwelijks sprake is van een achterstandssituatie of taalarme omgeving. Er wordt op dit moment met het leerstofjaarklassensysteem gewerkt. In de school is een ontwikkeling gaande omtrent het onderwijsconcept. We willen een concept ontwikkelen waarbij er nog meer en beter tegemoet gekomen kan worden aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen.

Het onderwijs is gebaseerd op de principes van Opbrengstgericht Passend Onderwijs (OPO). Dat houdt in:

- Elk kind is uniek, maar dat betekent niet dat voor elke leerling een eigen programma mogelijk, nodig of zelfs maar wenselijk is. (Chris Struiksma)
- De gewenste opbrengsten zijn het startpunt voor het inrichten van het onderwijsaanbod op school- en op groepsniveau.
- Het onderwijsaanbod is passend voor het schoolpopulatie, voor de groep en indien nodig voor de individuele leerling.
- De middenmoot van de groep wordt genomen als vertrekpunt bij de basisaanpak. Daar omheen zijn er aanpakken die gericht zijn op uitdaging of ondersteuning.
- Het uitgangspunt is eerst convergente, dan divergente differentiatie.
- Is de respons op instructie voldoende, dan bieden we passend onderwijs en gaan we door met

wat we deden.

Voor leerlingen die meer- en hoogbegaafd zijn, volgt de school het digitaal handelingsprotocol hoogbegaafden.

De school maakt gebruik van de 1-zorgroute. Hierbij wordt cyclisch gewerkt en worden de principes van het handelingsgericht werken toegepast.

De opbrengsten van het onderwijs worden nauwgezet in de gaten gehouden.

De visie van de school is dat aan zoveel mogelijk leerlingen Passend Onderwijs wordt geboden. Bij de beoordeling of de school in staat is werkelijk dat Passende Onderwijs te realiseren, wordt gekeken naar de omstandigheden (de context), de samenstelling van de groep en ook de mate van ernst van de problematiek.

Naam: GBS de Morgenster
Adres: Fonteinkruid 4
7772 ML Hardenberg
tel: 0523-262728
e-mail: morgenster@vgpodeoosthoek.nl
website : www.gbsmorgenster.nl

Kengetallen.

Inleiding.

In dit onderdeel van ons schoolondersteuningsprofiel zijn de feitelijke gegevens over de leerlingpopulatie opgenomen. Het geeft een goed beeld van de omvang van de school en de ervaring die het team heeft met het begeleiden van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

Getallen.

Leerlingenaantal (01-10-17)	68	
Leerlingengewicht %	Aantal lln 0,3: 1	Aantal lln 1,2: -

	13/14	14/15	15/16	16/17
Aantal sbo-verwijzingen Deelname percentage:				
Aantal verwijzingen so cl. 3		1		
Aantal verwijzingen so cl. 4				

Aantal kinderen met een ontwikkelingsperspectief Per 01-10-2017	Gr 1	Gr 2	Gr 3	Gr 4	Gr 5	Gr 6	Gr 7	Gr 8
							1	1

Uitstroom naar VO	13/14	14/15	15/16	16/17
VSO/PRO	1			
VMBO BB/K	12	12	5	6
VMBO TL	5	5	5	3
HAVO/VWO	5	7	6	10

Basisondersteuning.

Inleiding.

De basisondersteuning bestaat uit een aantal aspecten waarover binnen het samenwerkingsverband Veld, Vaart & Vecht inhoudelijke afspraken gemaakt zijn. De aspecten waar de basisondersteuning betrekking op heeft, worden in dit onderdeel van het SOP in kaart gebracht.

Preventie en lichte curatieve interventies.

Het eerste aspect van de basisondersteuning is gericht op de ondersteuningsmogelijkheden die we als school bieden, al dan niet in samenwerking met partners. In het door de overheid opgestelde referentiekader wordt een opsomming gegeven van de interventies die bij de basisondersteuning horen:

- vroegtijdige signalering van leer-, opgroei- en opvoedproblemen;
- de zorg voor een veilig schoolklimaat;
- een aanbod voor leerlingen met dyslexie of dyscalculie;
- een afgestemd aanbod voor leerlingen met meer of minder dan gemiddelde intelligentie;
- toegankelijk schoolgebouw met aangepaste werk- en instructieruimtes en hulpmiddelen;
- aanpak gericht op sociale veiligheid en voorkomen van gedragsproblemen en
- een protocol voor medische handelingen.

Als GBS De Morgenster voldoen we of werken we aan de bovenstaande aanwezige interventies die door de overheid zijn vastgesteld.

Onderwijsondersteuningsstructuur.

Bij dit aspect van de basisondersteuning gaat het om de expertise die op onze school aanwezig is om interventies te plegen, de manier waarop dat in de school georganiseerd is en met welke onderwijs- en ketenpartners wordt samengewerkt. In dit ondersteuningsprofiel maken we dat zichtbaar door overzichten van:

- de functies en taakprofielen binnen de school;
- de gemiddelde groeps grootte en beschikbare personeelsformatie per groep;
- gecertificeerde expertise binnen de school;
- de professionals die van buiten de school direct beschikbaar zijn voor het ondersteuningsaanbod;
- de samenwerkingsrelaties van de school, ook met organisaties die verantwoordelijk zijn voor jeugdhulp gerelateerde taken, en de manier waarop vroegtijdige afstemming tussen professionals van verschillende disciplines plaatsvindt.

Planmatig werken

De school werkt met groepsplannen voor de zaakvakken en voor sociaal-emotionele ontwikkeling. De plannen gaan uit van de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Op basis daarvan organiseren we een passend onderwijsaanbod en evalueren we regelmatig. Er vinden drie keer per jaar ondersteuningsgesprekken plaats tussen de leerkracht en de IB. Op teamvergaderingen vindt regelmatig intervisie plaats over ondersteuningsbehoeften van de leerkrachten. Daarnaast hebben we als school, wanneer het nodig is, de mogelijkheid om aanvullende expertise van buiten in te schakelen.

Handelingsgericht werken.

Aanvullend op de standaarden uit het referentiekader kunnen scholen worden getoetst aan standaarden voor handelingsgericht werken. Binnen het samenwerkingsverband Veld, Vaart & Vecht bestaat er grote consensus om de systematiek voor ondersteuningstoewijzing op te zetten op basis van handelingsgericht werken.

Als school gebruiken we de volgende standaarden voor het beschrijven van het handelingsgericht werken bij ons op school:

- Leerkrachten verkennen en benoemen de onderwijsbehoeften van leerlingen o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen.
- Leerkrachten bekijken en bespreken de wisselwerking tussen de leerling, de leerkracht, de groep en de leerstof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.
- Leerkrachten reflecteren op hun eigen rol en het effect van hun gedrag op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.
- Leerkrachten zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.
- Alle teamleden zoeken, benoemen en benutten de sterke kanten en interesses van de leerlingen, de leerkrachten, de ouders en het schoolteam.
- Leerkrachten werken samen met hun leerlingen. Ze betrekken hen bij de analyse, formuleren samen doelen en benutten de ideeën en oplossingen van leerlingen.
- Leerkrachten werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse van de situatie en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.
- Leerkrachten benoemen uitdagende maar reële SMARTI-doelen voor de lange (einde schooljaar) en voor de korte (tussendoelen) termijn. Deze doelen worden gecommuniceerd en geëvalueerd met leerlingen, ouders en collega's
- Leerkrachten werken met een groepsplan waarin ze de doelen en de aanpak voor de groep, subgroepjes en mogelijk een individuele leerling beschrijven.
- Leerkrachten bespreken minstens drie keer per jaar hun vragen betreffende het opstellen, uitvoeren en realiseren van hun groepsplannen met de intern begeleider.
- De onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor eenieder duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.
- Alle teamleden zijn open naar collega's, leerlingen en ouders over het werk dat gedaan wordt of is. Motieven en opvattingen worden daarbij inzichtelijk gemaakt.

Resultaat zelfevaluatie basisondersteuning.

Voorafgaand aan het opstellen voor het schoolondersteuningsprofiel van de school heeft ieder teamlid een vragenlijst ingevuld, specifiek gericht op de basisondersteuning. Hieronder staat het resultaat van deze zelfevaluatie. De scores kunnen variëren van 1-4. Alles beneden de score 3 vraagt om actie. Bij scores boven de 3 mag u er vanuit gaan dat aan deze basisondersteuning voldaan wordt. De vragenlijst zal elke twee jaar herhaald gaan worden.

	Gemiddelde score: 2017	
	MS	Oosthoek
Standaard 1: Veiligheid	2,85	(3,39)
Standaard 2: Afstemming	2,89	(3,26)
Standaard 3: Begeleiding	3,42	(3,52)
Standaard 4: Klassenmanagement: anticiperen, structureren, timen, leertijd en goede routines	2,97	(3,48)
Standaard 5: Klassenmanagement: materialen en ruimte, inrichting van het lokaal	3,13	(3,50)
Standaard 6: Klassenmanagement: individuele verwerking en lesverloop	2,97	(3,33)
Standaard 7: Onderwijsondersteuning	3,20	(3,52)
Standaard 8: Ontwikkelingsperspectieven	3,21	(3,42)
Standaard 9: Beleid leerlingenondersteuning	3,06	(3,36)
Standaard 10: Evaluatie leerlingenondersteuning	3,09	(3,38)
Standaard 11: Deskundigheid	2,88	(3,31)
Standaard 12: Ouders	3,00	(3,22)
TOTAAL SCORE:	2,96	

Extra ondersteuning.

Inleiding:

In dit hoofdstuk van het schoolondersteuningsprofiel wordt omschreven welke extra (specifieke) mogelijkheden onze school heeft. Wij hanteren de volgende indeling op leerlingkenmerken waarbinnen de ondersteuningsmogelijkheden van de school handelingsgericht worden geformuleerd:

- Leer- en ontwikkelingsondersteuning
- Fysiek medische ondersteuning
- Sociaal-emotioneel en gedragsondersteuning
- Ondersteuning in de thuissituatie

Leer- en ontwikkelingsondersteuning, situatie per 2017-2018

<p>Dyslexie De school heeft ervaring met leerlingen met dyslexie. We volgen rond dyslexie het dyslexieprotocol. Leerkrachten weten goed om te gaan met dyslectische leerlingen. Voor de leerlingen met vastgestelde ernstige dyslexie is er de mogelijkheid om op school een behandeling te volgen. Hiervoor hebben we contacten met de Driestar in Gouda.</p> <p>Dyscalculie De school heeft nog geen ervaring met leerlingen waarbij dyscalculie is vastgesteld. Rond dyscalculie volgen we het protocol Ernstige Rekenproblemen en Dyscalculie. Binnen de school is er de mogelijkheid om een Klein Rekenonderzoek af te nemen. De school heeft de mogelijkheid om bij het experticeentrum een extern onderzoek aan te vragen.</p> <p>Taalontwikkelingsstoornis De school heeft ervaring met leerlingen met Taalontwikkelingsstoornissen. Rond problemen met taal- spraak hebben we contacten met de gefaciliteerde logopedie vanuit de gemeente Hardenberg en de vrije vestiging. Daarnaast kunnen we een ambulant begeleider van Kentalis om advies vragen. Voor ambulante begeleiding van Kentalis (cluster 2) is een diagnose TOS nodig.</p>	<p>ZML-leerlingen De school heeft ervaring met een ZML leerling. Vanuit de begeleiding van deze leerling is er contact met De Boslustschool te Ommen. We hebben via hen de beschikking over een ambulant begeleider.</p> <p>Anderstaligen De school heeft geen ervaring en specifieke kennis met en over 'anderstalige' kinderen. Twee leerkrachten zijn bevoegd in het lesgeven NT2 leerlingen</p> <p>Meer- en Hoogbegaafdheid De school volgt rond meer- en hoogbegaafdheid een protocol tot signalering. Kinderen die meer aankunnen krijgen verdieping en verbreding. Daarnaast is er een plusklas. Een enkele keer wordt er doorgestroomd naar een hogere groep. De school heeft ervaring met een leerling waarbij daadwerkelijk hoogbegaafdheid is vastgesteld.</p> <p>Disclaimer</p> <ul style="list-style-type: none"> • De aard en ernst van de problematiek kan per kind verschillen. Dit maakt dat elke verschillende situatie wel / niet binnen de mogelijkheden van de school zal liggen. We zullen dit dus per kind moeten inschatten en beoordelen. Dit doen we graag in goed overleg met de ouders.
--	--

Fysiek medische ondersteuning, situatie 2017-2018

<p>Motorische beperkingen Binnen de school is ervaring met het werken met leerlingen met 'kleine' motorische beperkingen. Advies en begeleiding hierbij kunnen we krijgen van de fysiotherapie De Haere in Hardenberg.</p> <p>Auditieve beperkingen De school heeft nog geen ervaring met leerlingen met auditieve beperking. (Gedeeltelijk of Geheel doof)</p> <p>Visuele beperkingen De school heeft nog geen ervaring en specifieke kennis op het gebied van leerlingen met visuele beperkingen.</p>	<p>Zieke kinderen Binnen de school is ervaring met het werken met leerlingen met korte of langdurige ziekte. Bij langdurig zieke leerlingen kunnen we een beroep doen op AB van De Twijn in Zwolle.</p> <p>Disclaimer</p> <ul style="list-style-type: none"> • De aard en ernst van de problematiek kan per kind verschillen. Dit maakt dat elke verschillende situatie wel / niet binnen de mogelijkheden van de school zal liggen. We zullen dit dus per kind moeten inschatten en beoordelen. Dit doen we graag in goed overleg met de ouders
--	---

Sociaal-emotioneel en gedragsondersteuning, situatie per 2017-2018

<p>Gedragsbeperkingen Binnen de school is er beschikking over een gedragspecialist. Daarnaast heeft de school ervaring in het omgaan met kinderen met gedragsbeperkingen.</p> <p>Jonge risicokind De school heeft nog geen specifieke ervaring en kennis op het gebied van het jonge risicokind. Een leerkracht start dit jaar met de Master Jonge Kind Specialist. De school participeert in de opzet van een goede Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) met de gemeente.</p>	<p>Disclaimer</p> <ul style="list-style-type: none"> • De aard en ernst van de problematiek kan per kind verschillen. Dit maakt dat elke verschillende situatie wel / niet binnen de mogelijkheden van de school zal liggen. We zullen dit dus per kind moeten inschatten en beoordelen. Dit doen we graag in goed overleg met de ouders
---	--

Ondersteuning in de thuissituatie, situatie per 2017-2018

<p>Schoolverpleegkundige. De school heeft regelmatig contact met de schoolverpleegkundige en de schoolmaatschappelijk werker. Een van haar taken is opvoedondersteuning.</p>	<p>Disclaimer</p> <ul style="list-style-type: none"> • De aard en ernst van de problematiek kan per kind verschillen. Dit maakt dat elke verschillende situatie wel / niet binnen de mogelijkheden van de school zal liggen. We zullen dit dus per kind moeten inschatten en beoordelen. Dit doen we graag in goed overleg met de ouders
---	--

Aanwezige structurele voorzieningen voor kinderen met extra ondersteuningsbehoeften.

- Laptop, Snappet, concrete materialen rekenen, spelling, hulpkaarten.

Stimulerende en belemmerende factoren voor de begeleiding van kinderen met extra ondersteuningsbehoeften.

	Stimulerende factoren	Belemmerende factoren
Gebouw	De school beschikt over genoeg ruimte en het gebouw is in goede staat	Veel hoekjes waar je de kinderen niet goed kunt zien.

Schoolomgeving	Midden in een woonwijk Rustige omgeving	
Leerlingpopulatie	Neutraal	Neutraal
Team	Coöperatieve werksfeer Bereid om te leren Volop in ontwikkeling	
Leerkracht	De leerkrachten zijn bereid en gewend om te blijven ontwikkelen. Deskundigheid en vaardigheden van leerkrachten: <ul style="list-style-type: none"> - EDI - KIJK - Kanjertraining - NT 2 onderwijs - Lesgeven in combinatiegroepen De IB is opgeleid tot Video Interactie Begeleiding en bezoekt alle groepen minimaal jaarlijks een keer.	
Anders	De groepen zijn klein, waardoor de leerkracht veel zicht op de ontwikkeling en de onderwijsbehoeften van de leerlingen heeft.	Combinatie groepen maken dat de leerkrachten de aandacht moeten verdelen.

Schoolontwikkellambitie.

Inleiding:

In dit laatste onderdeel van ons schoolondersteuningsprofiel verwoorden we welke ondersteuningsmogelijkheden de school in de nabije toekomst wil en kan realiseren.

Professionalisering.

Onze ambitie luidt: “Vanuit kennis en professionaliteit streven naar en in stand houden van een ondersteuningsstructuur, waarbij elke leerling de ondersteuning krijgt die hij nodig heeft om zo thuisbij mogelijk een ononderbroken ontwikkelingsproces te kunnen doorlopen”

Het team van de Morgenster is hiervoor voortdurend in ontwikkeling, zowel op persoonlijk niveau als op schoolniveau. Op schoolniveau onderzoeken we welk onderwijsconcept past bij de school, de leerlingpopulatie en de leerkrachten. Dit proces is gaande en in de loop van dit schooljaar zullen de ontwikkelingen van dit proces steeds meer zichtbaar worden in de school. Er zal gewerkt worden met leerpleinen en instructiehoeken. Een eerste aanzet hiervan is zichtbaar in het werken met Snappet, waarbij de zelfstandigheid en het zelf-reflecterend vermogen van de leerlingen vergroot wordt.

Op persoonlijk niveau zijn leerkrachten bezig met trainingen en studies om hun professionaliteit verder te ontwikkelen en zodat ze beschikken over de vaardigheden die nodig zijn voor het nieuwe onderwijsconcept.

Het komend schooljaar zal het team de laatste studiedag van de Kanjertraining volgen. De leerkrachten beschikken dan allemaal over de certificeringen A,B en C.